

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 173/08-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. M. K., B., vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rozhodnutie na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 159/07 z 11. decembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky **o d m i e t a** ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. apríla 2008 doručená sťažnosť Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „sťažovateľ“) podaná podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy, základného práva na rozhodnutie na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) nálezom ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 159/07 /07 z 11. decembra 2007 (ďalej aj „namietaný nález“).

V úvode sťažnosti sa sťažovateľ venuje skutkovým okolnostiam daného prípadu a v súvislosti s tým uvádza, že ústavný súd namietaným nálezom „konštatoval porušenie základného práva spoločnosti T., s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006. Ústavný súd Slovenskej republiky týmto rozhodnutím ďalej zrušil rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006 a vrátil vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

V náleze II. ÚS 159/07-37 Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že pred 9. decembrom 1998 bola majiteľom akcií spoločnosti T., a. s. (...) spoločnosť T., s. r. o., a že exekúcia, v ktorej mala spoločnosť T., s. r. o. akcie nadobudnúť sa stala právoplatná a vykonateľná. Ústavný súd Slovenskej republiky z toho vyvodil, že spoločnosť T., s. r. o., platne nadobudla akcie spoločnosti T., a. s. a nadobudla ich v exekúcii.

Sťažovateľ však tvrdí a v niekoľkých v súčasnosti prebiehajúcich konaniach na všeobecných súdoch Slovenskej republiky sa domáha vyslovenia, že tieto akcie spoločnosti T., a. s. v tom čase patrili a mohli patriť len sťažovateľovi a spoločnosť T., s. r. o. ich nikdy nenadobudla a nemohla nadobudnúť v exekúcii.

Preto nález Ústavného súdu Slovenskej republiky II. ÚS 159/07-37, ktorým došlo k zrušeniu rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. I M Obdo 5/2005 z 28. júna 2006, vzhľadom na ustanovenie § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, zásadne zasiahol do právneho postavenia

sťažovateľa, a týmto rozhodnutím boli porušené základné práva sťažovateľa zaručené ústavným poriadkom Slovenskej republiky.“.

Sťažovateľ v ďalšej časti sťažnosti poukazuje na to, že o sťažnosti obchodnej spoločnosti T., s. r. o., rozhodoval ústavný súd v súlade s § 2 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v senáte zloženom z predsedu a dvoch sudcov, pričom jedným z týchto sudcov, ktorí sa zúčastnili neverejného zasadnutia 11. decembra 2007, na ktorom ústavný súd rozhodol namietaným nálezom, bol sudca JUDr. J. H.. Sťažovateľ pripomína, že nebol účastníkom konania o sťažnosti obchodnej spoločnosti T., s. r. o., a nemal žiadnu vedomosť o tejto sťažnosti ako takej. Preto nevedel ani o konaní neverejného zasadnutia a o zložení senátu, ktorý v predmetnej veci rozhodoval.

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že 28. marca 2008 bola jeho právnomu zástupcovi poštovou zásielkou doručená kópia rozsudku Krajského súdu v Bratislave – pobočka v Nitre sp. zn. 9 To 331/96 z 19. novembra 1996, ktorým došlo k právoplatnému odsúdeniu JUDr. J. H., teda jedného z členov senátu, ktorý rozhodoval o sťažnosti obchodnej spoločnosti T., s. r. o., pre úmyselný trestný čin krátenia dane podľa § 148 ods. 1 Trestného zákona platného a účinného v relevantnom čase. Sťažovateľ bližšie neozrejmuje, o aký druh poštovej zásielky išlo, ani neuvádza, kto bol jej odosielateľom.

Podľa poučenia uvedeného v závere namietaného nálezu nie je proti nemu prípustný žiaden riadny ani mimoriadny opravný prostriedok, na čo sťažovateľ v sťažnosti výslovne poukazuje. Začiatok plynutia dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde) odvíja sťažovateľ od dátumu, keď mu mal byť doručený označený odsudzujúci rozsudok sudcu JUDr. J. H.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ podrobne opisuje, v čom vidí namietané porušenie svojich základných práv, a uvádza argumenty na podporu svojej sťažnosti vrátane odkazov na judikatúru ústavného súdu.

V súvislosti s tým sťažovateľ vyslovuje najmä názor: „*Ústavný sudca JUDr. J. H. ako člen senátu, ktorý rozhodoval o ústavnej sťažnosti spoločnosti T., s. r. o. v prvom rade nemal byť menovaný za ústavného sudcu. Pokiaľ skutočnosť, že bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin nebola v čase jeho menovania známa, mal byť odvolaný z funkcie v súlade s ustanovením čl. 138 ods. 2 písm. a) Ústavy Slovenskej republiky hneď po tom, ak vyšla táto skutočnosť o právoplatnom odsúdení za úmyselný trestný čin najavo.*

Pokiaľ ústavný sudca nie je ustanovený do funkcie v súlade so zákonom, respektívne nespĺňa zákonné predpoklady na zotrvanie vo funkcii ústavného sudcu, nemôžeme hovoriť o dodržaní práva občana na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ spochybňuje nestrannosť sudcu, ktorý bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, rozhodovať o ústavných právach sťažovateľov, čo dáva do súvislosti s právom na spravodlivý súdny proces predstavujúci kvalitu súdneho konania, ktorá musí byť ako jedno zo základných práv priznaná každému. Táto kvalita podľa sťažovateľa v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti T., s. r. o., ktoré vyústilo do vydania nálezu sp. zn. II. ÚS 159/07, absentovala.

Poukazujúc na základné princípy právneho štátu vyjadruje sťažovateľ presvedčenie, „*že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 159/07-37 zo dňa 11. decembra 2007, ktorý vznikol ako výsledok rozhodovacieho postupu senátu, ktorého členom bol sudca, ktorý jeho členom byť nemal, je z toho dôvodu v rozpore s princípmi právnej istoty a spravodlivosti ako immanentými súčasťami princípu právneho štátu“*.

S odvolaním sa na § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde (podľa ktorého, ak ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu.) existuje podľa názoru sťažovateľa „*opodstatnená obava, že ak bude Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodovať na základe nálezu II. ÚS 159/07-37,*

bude také rozhodnutie znamenať pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká by vznikla, ak by došlo k odloženiu vykonateľnosti napadnutého nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Sťažovateľ preto v súlade s ustanovením § 52 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky žiada, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o odložení vykonateľnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 159/07-37 zo dňa 11. decembra 2007.“

So zreteľom na uvedenú skutkovú a právnu argumentáciu sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd jeho sťažnosti vyhovel a vo veci samej rozhodol týmto nálezom:

„Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovuje, že základné právo sťažovateľa, Slovenskej republiky - Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na rozhodnutie na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj základné právo na právny štát podľa čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky bolo nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 159/07-37 zo dňa 11. decembra 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 159/07-37 zo dňa 11. decembra 2007 ako nezákonné rozhodnutie a vec vracia Ústavnému súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podanie sťažovateľa je síce formálne označené ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ale z hľadiska obsahu ide o opravný prostriedok, ktorým je napadnuté konkrétne rozhodnutie ústavného súdu. Konanie pred ústavným súdom ako nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je v dôsledku zvolenej podoby špecializovaného a koncentrovaného modelu ústavného súdnictva v Slovenskej republike konaním jednoinštančným a rozhodnutia ústavného súdu sú konečné a záväzné pre všetky orgány verejnej moci, fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých sa týkajú. Príslušný orgán verejnej moci je povinný bez zbytočného odkladu zabezpečiť ich vykonanie. Podrobnosti ustanoví zákon (čl. 129 ods. 7 ústavy).

Právomoci a pôsobnosť, ktoré má ústavný súd ústavou a zákonom o ústavnom súde presne vymedzené, nemôže prekračovať. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že medzi jeho oprávnenia nepatrí rozhodovanie o opravných prostriedkoch vo všeobecnosti a fortiori o opravných prostriedkoch, ktorými sa fyzické osoby alebo právnické osoby domáhajú preskúmania rozhodnutí ústavného súdu, proti ktorým podľa čl. 133 ústavy a podľa § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde žiaden opravný prostriedok nie je prípustný.

Druhy konania pred ústavným súdom a ich dôvody taxatívne vypočítava ústava, a preto možnosť primeraného použitia ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 31a zákona o ústavnom súde) nemôže viesť k ich rozšíreniu, ale môže slúžiť iba pre postup pri konaniach, ktoré sú v ústave a v zákone o ústavnom súde výslovne uvedené.

V spojitosti s tým ústavný súd uvádza, že v okolnostiach daného prípadu neprichádzalo v rámci predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákon o ústavnom súde) do úvahy ani skúmanie splnenia podmienok na konanie o sťažnosti, pretože ide o návrh, ktorý ústava ani zákon o ústavnom súde neupravuje, a vzhľadom na to na jeho prerokovanie ani neustanovuje akékoľvek podmienky.

Jeden zo základných princípov právneho štátu, ktorý je pozitívne zakotvený v čl. 2 ods. 2 ústavy, vyjadruje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti vychádza pri svojej jurisdikcii dôsledne z uvedeného ústavného princípu (ktorý musí rešpektovať každý orgán verejnej moci), a preto, čo sa týka medzí, rozsahu a spôsobu, môže uplatňovať štátnu moc iba v zákonom a ústavnom rámci (čl. 2 ods. 2 ústavy), čo sa považuje v podmienkach právneho štátu za *conditio sine qua non* pre akúkoľvek legitímnu činnosť jeho orgánov.

Podľa čl. 133 ústavy proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

Vychádzajúc z citovanej ústavnej normy zákon o ústavnom súde vyriešil otázku podávania opravných prostriedkov v konaní pred ústavným súdom tak, že návrh nie je prípustný v prípade, ak sa ním navrhovateľ domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu [§ 24 písm. c) zákona o ústavnom súde].

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 24 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, stratilo už rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (predovšetkým o jeho návrhu na vydanie dočasného opatrenia ústavným súdom) opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. mája 2008